Dosarul nr. 3r-582/24
2-19147734-02-3r-18062024
Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, judecător Igor Barbacaru

D E C I Z I E

09 septembrie 2024 **mun. Chişinău**

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

În componența:
Preşedintele completului, judecătorul Ghenadie Mîra
Judecătorii Victoria Sîrbu şi Angela Braga

examinând, fără participarea părților, recursul declarat de **Mitrofan Valeriu,** împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 13 mai 2024, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Mitrofan Valeriu împotriva IP ”Centrul de Excelență în Construcții din or. Chișinău” privind constatarea încălcării dreptului de acces la informație și obligarea prezentării informației și încasarea prejudiciului moral,-

c o n s t a t ă:

La data de 09.09.2019, Mitrofan Valeriu s-a adresat în instanța de judecată cu acțiune în contencios administrativ împotriva IP ”Centrul de Excelență în Construcții din or. Chișinău” privind constatarea încălcării dreptului de acces la informație și obligarea prezentării informației și încasarea prejudiciului moral.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 13 mai 2024, s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ, înaintată de Mitrofan Valeriu împotriva IP ”Centrul de Excelență în Construcții din or. Chișinău” privind constatarea încălcării dreptului de acces la informație și obligarea prezentării informației și încasarea prejudiciului moral, în partea ce ține de repararea prejudiciului moral pretins, în sumă de 1 000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 13 mai 2024, s-a respins acțiunea depusă de Mitrofan Valeriu împotriva IP ”Centrul de Excelență în Construcții din or. Chișinău” privind constatarea încălcării dreptului de acces la informație și obligarea prezentării informației.

Exprimându-și dezacordul cu încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 13 mai 2024, ***la data de 08.06.2024, Mitrofan Valeriu, a contestat-o cu recurs***, solicitând casarea încheierii primei instanțe ca fiind neîntemeiată și nefondată.

În susținerea cererii de recurs, recurentul a indicat că, instanța de fond eronat a conchis de a declara acțiunea inadmisibilă în partea prin care s-a solicitat repararea prejudiciului moral, această cerință fiind una subsecventă celei de bază cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație și obligarea prezentării informației.

Remarcă că, prezenta acțiune este una în realizare și nu în obligare, această calificare fiind esențială și definitorie pentru a delimita spectrul acțiunilor de contencios administrativ și maniera de valorificare a acestora.

Consideră că, la caz se denotă că, au fost încălcate termenele și procedura de soluționare a cererii de acces la informație, nefiindu-i prezentată informația solicitată.

Indică că, în temeiul art. 2036, 2037 Cod civil, este în drept să pretindă repararea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la informație, or, solicitarea informației nu a fost una pur formală, urmărind satisfacerea interesului reclamantului de a ști cum sunt gestionate bunurile instituției.

Fiind notificat despre recursul depus de Mitrofan Valeriu, intimatul IP ”Centrul de excelență în Construcții mun. Chișinău” nu a făcut uz de dreptul procedural și nu a prezentat referință la cererea de recurs.

În conformitate cu art.242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Din analiza materialelor dosarului, Completul de contencios administrativ consideră recursul declarat în termenul prevăzut de lege, având în vedere că încheierea supusă recursului a fost emisă la 13 mai 2024, fiind notificată recurentului la data de 07.06.2024 (f.d.189 vol.1), iar cererea de recurs a fost depusă la data de 08.06.2024.

În conformitate cu prevederile art.192 alin.(1) Cod administrativ, pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ la curţile de apel se instituie complete de judecători.

Conform art.194 alin.(1) Cod administrativ, în procedura în prima instanţă, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătoreşti se soluţionează din oficiu probleme de fapt şi de drept.

Art.243 alin.(2) Cod administrativ, indică că, instanţa competentă soluţionează recursul împotriva încheierilor judecătoreşti fără şedinţă de judecată.

Verificând legalitatea actului contestat prin prisma argumentelor invocate şi a materialelor din dosar, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău conchide că, recursul este admisibil, dar neîntemeiat, motiv din care urmează a fi respins, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu prevederile art.243 alin.(1) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: b) respinge recursul.

Cu referire la cazul dedus judecății, Colegiul reține că, prin prezenta acțiune, reclamantul Mitrofan Valeriu a solicitat constatarea încălcării dreptului de acces la informație și obligarea prezentării informației și respectiv, încasarea prejudiciului moral în sumă de 1 000 lei.

În concordanță cu prevederile înserate la art. 207 alin. (1)-(2) Cod administrativ, instanţa verifică din oficiu dacă sânt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. (2)

Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209; e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17; f) nu sânt întrunite condițiile prevăzute la art. 208; g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Potrivit art. 208 alin. (1) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, pînă la înaintarea acţiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

Totodată, în corespundere cu art. 209 Cod administrativ, (1) Acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluţionarea în termen se aplică corespunzător. (2) Dacă informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conţine în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acţiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă. (3) Pentru acţiunea în realizare, acţiunea în constatare şi acţiunea de control normativ nu există termen de înaintare a acţiunii în contencios administrativ.

Astfel, verificând legalitatea și temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor invocate de participanți la proces și a materialelor din dosar, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ conchide că, instanța de fond a dat o apreciere corectă circumstanțelor cauzei și just a concluzionat că, acțiunea, în ptea încasării prejudiciului moral, urmează a fi declarată inadmisibilă, din considerentele ce urmează.

Colegiul notează că, în temeiul art.10, alin. (2) Cod Administrativ, decizia autorității publice privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciile cauzate prin activitatea administrativă ilegală constituie act administrativ individual.

În acord cu norma juridică prevăzută la art.167 alin. (4) Cod administrativ, dacă prin cererea prealabilă se solicită și repararea prejudiciului, atunci cererea privind repararea prejudiciului se examinează de autoritatea publică emitentă în procedura administrativă separată.

În concordanță cu art.166 Cod Administrativ, cererea prealabilă poate fi depusă numai dacă persoana își revendică drepturile încălcate prin emiterea sau respingerea emiterii unui act administrativ individual.

În același sens, art.60 alin.(3) Cod Administrativ, prevede că, în cazul depunerii cererii privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin emiterea unui act administrativ individual sau normativ ilegal, termenul general începe să curgă din data în care hotărârea instanței de judecată prin care s-a anulat actul administrativ ilegal a rămas definitivă. Dacă autoritatea publică a anulat un act administrativ ilegal, termenul general începe să curgă din data în care decizia cu privire la anularea actului administrativ ilegal a rămas incontestabilă.

În acest context, Colegiul învederează că, în cazul în care, o persoană revendică drepturile încălcate prin emiterea sau respingerea emiterii unui act administrativ individual, pretinde, totodată, și repararea prejudiciului cauzat prin actul administrativ ilegal, ea urmează să depună o cerere de reparare a prejudiciului către autoritatea publică, iar ca urmare a examinării cererii respective, autoritatea vizată urmează să emită o decizie, care, conform art.10 alin.(2) Cod Administrativ, este un act administrativ.

Cu referire la caz, Colegiul constată că, această procedură prevăzută de lege, nu a fost respectată de către reclamant, la actele cauzei ne fiind prezentată o cerere din care să rezulte adresarea reclamantului Mitrofan Valeriu către Centrul de Excelență în Construcții din mun. Chișinău cu o cerere privind repararea prejudiciului moral, deși ultimul era obligat să respecte procedura prealabilă privind repararea prejudiciului moral, ceea ce la caz nu se atestă, iar nerespectarea procedurii prealabile referitor la această solicitare indică asupra soluției de inadmisibilitate a acțiunii în această parte.

Consecvent, Colegiul apreciază ca fiind justă concluzia primei instanțe privind aplicabilitatea la caz a reglementărilor legale statuate în conținutul art.207 Cod administrativ, în corespundere cu care, instanța verifică din oficiu dacă sânt întrunite condițiile de admisibilitate a unei acțiuni în contenciosul administrativ, acțiunea fiind declarată inadmisibilă, în special când nu sânt întrunite condițiile prevăzute la art.208, ne fiind respectată procedura prealabilă.

Totodată, instanța de recurs reiterează că, în cazul în care reclamantul/recurent, va respecta procedura prevăzută de lege și va adresa autorității pârâte o cerere de reparare a prejudiciului, fiind emisă în acest sens o decizie de respingere a cererii de reparare a prejudiciului, ultimul este în drept să conteste acest act administrativ individual în instanța de contencios administrativ.

Astfel, dând o apreciere corespunzătoare actului judecătoresc contestat cu recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ consideră că, concluzia instanței de fond este una legală și întemeiată, iar potrivit argumentelor recursului se atestă lipsa motivelor de fapt și de drept ce ar servi temei pentru anularea încheierii instanței de fond, or, prima instanță întemeiat a conchis asupra inadmisibilității acțiunii promovate în instanța de contencios administrativ de către Mitrofan Valeriu în partea ce ține de cerința de reparare a prejudiciului moral, fiind constatat cu certitudine că, ultimul

nu a respectat procedura prealabilă și nu s-a adresat cu o cerere în vederea reparării prejudiciului moral către pârâtul intimat.

Reieșind din cele menționate, deoarece nu au fost constatate careva temeiuri de fapt şi drept, confirmative a ilegalității încheierii instanței de fond, contestate cu recurs şi care ar duce la anularea acesteia, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ consideră necesar de a respinge cererea de recurs înaintată de Mitrofan Valeriu, ca fiind neîntemeiată și a menține încheierea primei instanțe fără modificări.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,-

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Mitrofan Valeriu.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 13 mai 2024, emisă în cauza de contencios administrativ, la acțiunea înaintată de Mitrofan Valeriu împotriva IP ”Centrul de Excelență în Construcții din or. Chișinău” privind constatarea încălcării dreptului de acces la informație și obligarea prezentării informației și încasarea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului,
judecătorul **Ghenadie Mîra**

Judecător **Victoria Sîrbu**

Judecător **Angela Braga**